

VEELZIJDIGE SPORTVOORZIENING GEMEENTE WADDINXVEEN

Toekomstbestendig bouwen voor sport en onderwijs

De nieuwe Gouwehal in Waddinxveen is een toonbeeld van circulair denken. Al vanaf het eerste moment was duidelijk dat circulariteit de rode draad moest worden in het ontwerp- en bouwproces. Gericht hergebruik van sloopmaterialen in de constructie, vloer, plafond en tribune laten het verleden doorlopen in het heden. De inzet van QR-codes verwijzen naar de reis die de materialen hebben afgelegd. Het maakt de Gouwehal tot een leeromgeving over duurzaamheid.

In maart opende wethouder Brigitte Leferink in Waddinxveen de nieuwe Gouwehal: een functionele, circulaire, levensloopbestendige sportaccommodatie die niet alleen ruimte biedt aan sportverenigingen, maar ook een thuisbasis vormt voor het bewegingsonderwijs van scholen in de regio. De sporthal is ontworpen door Ronald de Rooij, architect bij Topos Stedenbouw Architectuur Bouwkunde in samenwerking met InFit Beweegconcepten. “Gemeenten hebben de taak om circulair te bouwen maar missen vaak de handvatten om dit concreet te maken. In de Gouwehal hebben we het heel concreet kunnen maken. Mede dankzij een gemotiveerde gemeente”, aldus Ronald.

EEN SPORTHAL MET EEN VERLEDEN – EN EEN TOEKOMST

De nieuwe Gouwehal is geen traditioneel sportgebouw. Vanaf de start zijn er bewuste keuzes gemaakt op het gebied van materialen, energiegebruik en toekomstbestendigheid. Voor de sportvloer is gekozen voor een vernieuwende

oplossing: een bestaande sportvloer uit een gesloopte sporthal is gedomonteerd, gerecycled en vormt nu de basis van de nieuwe vloer. Voor de gevel van het gebouw is gekozen voor de circulaire geveloplossing van Ciskin. Een innovatieve ontwikkeling van Alkondor, bestaat uit een aluminium vliesgevel die later volledig kan worden gedomonteerd en hergebruikt. Dit zonder omsmelting van het materiaal. In juli 2024 verscheen hierover al een artikel in het Vakblad ‘Bouwwereld’.

DONORGEBOUWEN ALS GRONDSTOFBRON

In het bouwproject zijn materialen van twee lokale sloopprojecten benut. De gemeente Waddinxveen had de sloop gepland van het oude gemeentehuis en een voormalig kinderdagverblijf. Samen met architect Ronald de Rooij en de constructeur van IMd raadgevende ingenieurs, werd een materialeninventarisatie gedaan. Wat bleek: delen van de staalconstructie, houten plafonds en diverse (interieur-)onderdelen waren goed herbruikbaar. De stalen balken werden gestraald om oude coatings, waaronder mogelijk chroom-6-houdende verf, veilig

te verwijderen. Daarna kregen ze een duurzame antracietcoating, waarbij de nieuwe aanpassingen bewust zichtbaar zijn gelaten. “We hebben ervoor gekozen het verhaal van transformatie te laten zien”, vertelt Ronald. “Je ziet waar oud en nieuw samenkomen en dat maakt het gebouw krachtiger.”

SLOOPHOUT VOOR TRIBUNE EN PLAFOND

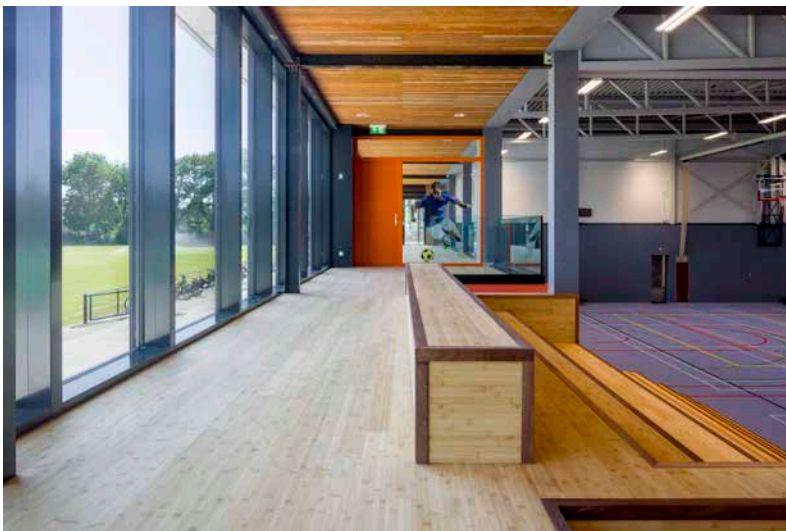
Een ander opvallend onderdeel van het ontwerp is de tribune in de sporthal, die meer is dan alleen een plek voor het publiek. Het is een speels klim- en beweegobject dat aansluit bij het beweegonderwijs en tegelijkertijd een voorbeeld is van slim hergebruik. De draagconstructie is volledig opgebouwd uit sloophout, met een afwerking van bamboe - een

NATUURINCLUSIEF EN KLIMAATADAPTIEF

Naast circulariteit besteedt het ontwerp van de Gouwehal ook aandacht aan natuurinclusiviteit. In de gevels zijn nestkasten voor mussen en zwaluwen geïntegreerd. Het dak van het gebouw draagt actief bij aan het waterbeheer in de wijk en past in het streven naar een klimaatadaptieve leefomgeving.

ONTZORGEN VAN SCHOLEN

In de Gouwehal is er vanaf het begin goed nagedacht over het dubbelgebruik van voorzieningen voor sport en onderwijs. Zo is het gebouw ingericht op multifunctioneel gebruik. Dat wil zeggen dat de voorziening is uitgerust met voldoende bergruimte, goede akoestiek en een flexibele indeling. Zowel

snelgroeïende, duurzame houtsoort. Kinderen kunnen er niet alleen op zitten, maar ook op klauteren, overheen rennen en hun evenwicht oefenen. Dit past binnen de visie om sporthallen veelzijdiger te maken. Het plafond boven de tribune is een tweede blikvanger: samengesteld uit het originele houten plafond van het oude gemeentehuis. De variaties in houtsoort, kleur en textuur zijn zichtbaar gehouden. Daarmee wordt ook het plafond een verhaal op zich, waarin het verleden fysiek doorloopt in het heden.

QR-CODES EN VERHALEN

Een sporthal bouw je niet alleen voor de gebruikers van vandaag, maar ook voor de toekomst en het bewustzijn van morgen. Daarom zijn door het hele gebouw QR-codes aangebracht die verwijzen naar de herkomst van de materialen en het circulaire gedachtegoed. Leerlingen, sporters en bezoekers kunnen zo ontdekken waar het hout, staal of de gevel vandaan komen en welke reis de materialen hebben afgelegd. Het maakt de Gouwehal tot een leeromgeving over duurzaamheid.

scholen als verenigingen kunnen er probleemloos terecht. In samenwerking met de gemeente heeft Topos architecten de scholen volledig ontzorgd. De scholen kunnen rekenen op een hoogwaardige, duurzame sportvoorziening zonder de lasten van beheer en onderhoud. Alles is ontworpen op lange levensduur en lage exploitatiekosten.

INSPIRATIE VOOR ANDERE GEMEENTEN

Volgens architect Ronald de Rooij is de Gouwehal een voorbeeld dat navolging verdient. “We hebben laten zien dat circulair bouwen echt mogelijk is, zolang je vanaf het begin duidelijke keuzes maakt en samenwerking zoekt met alle betrokken partijen. Opdrachtgevers, leveranciers en aannemers kunnen zo samen meer bereiken en staan er niet alleen voor. Op die manier kunnen circulaire ambities hand in hand gaan met praktische uitvoerbaarheid en gebruiksgemak. Het nieuwe gebouw vormt daarmee een inspirerend voorbeeld voor andere gemeenten, schoolbesturen en sportorganisaties. 📍

▶ Kijk voor meer informatie op www.topos.nl.